

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1:30 P, Fél évre 2:60 P, Egész évre 5:20 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma“ csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: **IIJ. WAGNER MÁRTON**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA“ KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félévi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Heti események.

Az országos politikában a helyzet változatlan.

Az adóbehajtások a megkezdett lázzal folynak, de nem sok eredménnyel. Aki kevésnek van pénze, az fizet.

A „Vezér“ fáradhatatlanul lobogtatja a kibontott zászlót. Vasárnap Nagykőrös volt soron.

Parlamentit ujitást terveznek, hogy a gyűlések a délutáni időben tartassanak, úgy a honatyák hivatalos munkaidejét felére redukálják s talán ez adta a gondolatot, hogy a képviselői fizetéseket is leviszik a felére.

Ismét kísért a statárium visszaállításának réme: a sok, rossz Gömbös-vicc terjedésének nem tudnak más-ként gátat vetni.

A vármegyei politika hullámai nem igen érnek hozzánk, a megye szélére, de mert most személyi motívumok bizsergetik megyebizottsági tagjainkat is, ők is hozzájárulnak a két felsőházi tag kiküldéséhez.

*
A járási politikában Dévaványa átcsatolásának előkészítése folyik. Régen volt ilyen szép egység egy közérdeklő dolgunk intézésében. A dévaványaiakkal már megvan az érintkezés. Ha a három község egyesületeit ügyesen hozzák egy nevezőre, nemcsak az átcsatolás ügyét lehet megszervezni, hanem

már most megvethetik az alapját a későbbre szóló kulturális és gazdasági együttműködésnek.

*
A községi politikában nincs esemény. A Miklós-napi vacsorák nem feküdték meg a gyomrokat, a pipa továbbra is izlik, a Körös meg csak áradjon, ha kedve telik benne.
W.

Alispáni jelentés.

Szeptember, október, november fél hónapra dr. Márky Barna alispán jelentésében a közegészségügyet a vármegyének az előzőhöz képest nagyfokú rosszabbodással jelzi. Vérhas, romboló töröklob és különösen a hasihagymáz betegségek voltak eiterjedve. E két és fél hónap alatt 115-en haltak meg fertőző betegségekben.

Tüzeset 38 ízben volt 25.856 pengő tűzkárral.

A közgazdasági jelentésből megtudjuk, hogy a vármegyében 151.028 kat. hold tengeri vetés volt, melynek átlagos szemestermése holdanként 15 métermázsára lehet, cca 2 millió métermázsára. A cukorrépa vetés területe 695.8 kat.

hold, 140 mázsa állagterméssel mintegy egy millió métermázsra.

Azok a pásztorok, kik a köztenyésztésben levő állatokat a tél folyamán jól és megfelelően gondozzák, a Földművelésügyi Minisztérium által e célra kiutalt összegből jutalomban fognak részesülni.

A szeghalmi járásban, Gyulán és Békéscsabán 300 drb. rhode izland tenyészakaszt osztottak ki darabonként 1 pengős árért.

Sertéspestissel 6255 udvar, tanya és major volt fertőzve.

A tavaszi és őszi faültetési befejezték a törvényhatósági utak mellett. Elültettek 25.589 haszonfát és 2620 gyümölcsfát, összesen 28.209 darabot. Egy fahasángra eső összes költség 25 fillér.

A „Polgáriiskolai Tanáregyesület“

Békés—Aradmegyei körre e hó 8-án Gyomán tartotta az évi rendes közgyűlését. A polgári iskola helyiségében szép számu közönség gyűlt össze, részben az egyesület tagjai, részben a helybeli érdeklődőkből.

Az elnöklő Schreiber Ottó gyulai polg. iskolai igazgatón kívül képviselve voltak az egyesület keretébe tartozó polg. iskolák egy-két kiküldöttel. Így Békéscsaba, Gyula, Mezőberény, Tótkomlós, Békés, Szarvas kiküldöttei.

A gyűlésen megtárgyaltak több aktuális és a testületet igen közelről érintő kérdést. A polg. isk. készülő reformjai, nyugdíjkérdést, stb.

Fischer Nándorné gyomai polg. isk. tan. torna bemutatót tartott nagy szakértelemmel és sikerrel. Ruzska Sándor gyomai polg. isk. tan. pedig „A magyar nyelv tanításáról“ tartott előadást nagy figyelem mellett.

Végül a testnevelő tanárok szűkebbkörű megbeszélést tartottak az előkészületben levő tornaversenyekről.

Örömmel láttuk a vendégeket községünk falai közt. Kár, hogy az idő rövidege miatt nem tudtak jobban megismerkedni községünkkel és annak lakóival.

TÁRCA

Kinai szemmel.

(Megszoktuk, hogy Kína világát a furcsaságok, nevetséges groteszkségek földjének tekintsük és ehhez képest csupa guny és valósággal „kiröhgés“ a sorsa a kulturált európai népek előtt a szegény „kinézer“-nek. Nagyon kevesen vagyunk innen, az ó-világból, akik műgyűjtők által a copfok hazájából Európába hozott műtárgyak révén valamelyes halvány képet tudunk alkotni magunknak e hatalmas sárga faj ősrégben gyökerező és sok tekintetben az európaiat messze felülmuló művészetéről és kulturájáról. S amit látunk képeken alkotásaiából, olvasunk kulturájáról, mindaz igen sokszor még az elfogulatlan, tárgyilagos buvárló arcára is mosolyt csal. Miért? Mert európai szemmel nézzük a ki-

nait. Azonban fordítsuk meg a dolgot. Ha mi, európaiak európai szemmel nézzük a kinait, hadd nézzen egy kissé minket, „nyugati kulturnépeket“ a kinai — kinai szemmel.

A XIX. század utolsó évében, egy vérbeli kinai császári történetíró, akit még akkor nem „fertőzött“ meg az európai kultúra, mert hiszen a Mennyei-birodalom császáranak, az Ég fiának udvarában élt, közönséges halandók elől elzárt fényes palotában, negyvened tudós magával, császára parancsára körutazást tett a „lemenő nap földén“ lakó népek között és erről az utjáról égszínké selyemre, aranyos tussal ékesen megírt munkában számolt be utának. A derék kinai történetíró neve: Tu-kie, munkájának címe pedig magyarul: „Körvándorlás a lemenő nap földjének népei között“. Az igen érdekes munkát most fordítja angolra és németre egy Jamsheddij R. Rao nevű fiatal indus tudós.

E sorok írójának alkalmá volt részleteket olvasni s a fordító engedelmével néhány részletet magyarra átültetni a készülő fordításból. E szemelvények azon módon, minden változtatás nélkül vannak átültetve. Az olvasásukkor keletkezett mosoly olykor bizony nemcsak a tudós kinainak szól, hanem nekünk, európaiaknak is. Mert kinai szemmel nézve olykor egy kissé mi is „megmosolyogni“ valók vagyunk, mint a mi szemünkben a — kinézerek. Halljuk tehát a tudós Tu-kie-t!*

„Négy holdváltás (négy hónap) idejéig ette meg naponta a sötét Gonoszság (az alkonyat) sárkánya a tüzes napot (esthajnal), óh Égnek fia, (a kinai császár) s ugyanannyiszor ragadta ki sötét öléből véres küz-

*A zárójeles szöveg magyarázat a nekünk szokatlan szóképekben író kinai tudós kifejezéseinek könnyebb megértésére.

Megkapjuk a kövezeti vámot.

Ezelőtt három évvel azzal a vármegyeyi biztatással ment a község bele, hogy a Hősök Emlék útja déli szakaszát részben kiskő, nagyobb részben kétrétegű betonburkolattal épít ki, hogy a kövezeti vámot átengedi a vármegye a községnek. Az útépítéséhez szükséges 85 ezer pengő akkor a község részben a polgári iskolaépítési és vicinális útépítési alaptól vette kölcsön, mely adósság még ma is fennáll.

A község beadványa a megye útján idejében fel is került a miniszteriumba és már három év óta fekszik ott, mikor már-már azt hittük, nem engedí át a miniszterium a vámszedési jogot a községnek.

Magán úton úgy értesültünk, talán mégis megkapjuk a vámszedési jogot s ebből ki is tudjuk majd évek múltán fizetni a Hősök Emlék útjának kiépítéséből támadt adósságunkat.

Kner Erzsébet kitüntetésé.

Nem régiben érte kitüntetés Kner Izidort, amikor 50 éves jubileuma alkalmával a Kormányzó ur öfömméltósága eredményes közéleti működése elismeréséül kitüntetésben részesítette. Most a család másik tagja kitüntetéséről kell hírt adnunk.

Kner Erzsébetet, aki Budapesten könyvkötő mesterségei folytatólag, az országos mesterversenyen remekbe készült munkáitért a nagyezüst érdemmel tüntették ki.

A ritka szép kitüntetéshez, — amely a Kner család hátkoszoruját gyarapította — őszintén gratulálunk mi is.

Kedves Szerkesztő Úr!

Én úgy képzeltem, hogy budai magányomban majd kipihenhet aggyal, friss fantáziával mennyire ráérek reggelenként a „műzsákkal“ társalogni, de ha így megy, lassan fogom letörleszteni az adósságomat!

Az emberi a körülményei teszik, a helyzethez alakul, veleszületett utánzás, ösztönénél fogva önkénytelenül mindig mást majmol, ebből lesz tudományos nyelven szólva a tömeghisztéria. Tehát ahelyett, hogy kicsodálkoznék az ablakon, vagy rónám az avari lakásomelőtti nagygyepes térségen, nézném a gubbaszkodó madárcajt, a mint megül egy-egy csöpögő gallyu kopasz fán, vagy kószálnék a forgatagban, mely úgy pereg előttem, mint egy élő film, — kapom én is a „pracker“-t s belekontrázok a reggeli pufogató koncertbe, jólehet esőndes kis tanyámon még nem rendezem zsurokat s magam is. — Mőzesként, — levelet sarukkal lépek be, ha nem is égő, de langyosra fűtött csipke „budoárom“-ba. A hangulat elröpül a kilincs-fényesítés művelete közben és haj! még az ablakok is homályosan integelnek! Budapest majdnem olyan ködváros, mint London. Pest leheli át Budára. — prűszkölőle az öreg Gellért, de a mit ő visszautzen, az ózon.

Egyelőre még mindig a templomokat járom. Multi vasárnap a Szikla templomban hallgattam a misét. A barlangkápolnák valami csodás miszticizmussal hatnak. A hegy kőtömegéből faragott fülkék, oltárok, ülőhelyek, szoboralapzatok, oszlopsorok, a menyczetről itt-ott megvillanó fényzemekkel valami földöntúli titokzatos szépet mutatnak a félhomályban. Hozzá kell szokni, míg a tárgyakat tisztán láthatjuk, míg a

zeg-zugos folyosókon csarnokokban üldögélő hűvek és átalatoskodók között kiismeri az ember magát. Csak a márványszobrok világúanak fehérén, a felülről jövő fényzóróktól megvilágítva, szinte glóriával övezve. Minden fülkéken oltár. A zeg-zugokon keresztül megtörve hallik a mise-szöveg, — valahonnan szent beszédet mondanak, de a szószék nem látszik. Egy remegő hangú öreg pap beszél. Majd halkan orgona bug valami rejtett karzatról s itt-ott elkésve simul hozzá a kísérő adventi ének: Harmatozások, égi magasok! A falak mellett, szinte a sziklához lapulva, — mindenütt leándorfák és cseriék, ott teletelik őket a föld alatti langy levegőn. Bizonyára itt ők úgy várják a villanyfényt, mint fent a napot... Behunytam a szememet s úgy képzeltem, mintha a hajdan-kori katakombák isteni-tiszteletén volnék.

Most vasárnap a rádió jó ismeri kedves és nagyértékű szónok-papunkat: Tóth Tihamér úr, akartam elevenben megismerni, de a hangja szinte jobban érvényesül a mikrofon közvetítésével. Annyi nép volt a templomban, vallásfelekezeti nélkül, hogy beletelt egy fél óra, a míg mint valami csendesen uszó gályán a hullámzó tömeg kivonult, példás udvariassággal. Annyi bizonyos, hogy a kath. templomok művészi kincsei s történelmi emlékei örökbecsű értékek s ezt leginkább a külföld ismeri el s méltányolja. És hogy utóljára hagyjam a legszebbet: ma a Kassalik Ferenc halálozása évfordulója alkalmából a belvárosi templomban celebrált gyászmisén, két óra hosszú időn keresztül, fázva, de talán a gyönyörűségtől borzongva hallgattam végig Mozart rek-

vienjét művészi előadásban. Különösen megrendítő volt a „Napja Isten haragjának“ ősi zsoltár égi háborúra emlékeztető mennydörgő, fényes zenéje.

Azonban a rekviem többi része nem volt olyan sötét színezetű. Inkább bekéltető, vigasztaló akkordok, szinte vidám, ütemes menetek, mintha egy szebb világ szépségeit rajzolnák, hová az oda eljutottak nem „szegények“, hanem a régi szólamód szerint: „megboldogultak“.

A sok egymásnak feleselgető, szólamába belcénekítő művészi hangzavarban mégis el kellett mosolyognom magamat. E szembe jutott a jó öreg Fridrich bácsi a gyomai templomból. Vajjon itt is nem úgy fohászokna fel hangos szóval: Oh Uram, hallgattasd el őket!...

Karácsonyra hazamegyek!

Szíves köszönettel:

mpo.

Jóváhagyták a község jövő évi költségvetését.

Gyoma községgel együtt csak 7 község költségvetését hagyta jóvá a miniszterium, ezek 50 százalékos pótdadóval állították össze költségvetésüket. A többi községek mind 50 százalékon felül vannak, tehát azok költségvetését a miniszterközi bizottság fogja letárgyalni.

Miklós-napját

most is megünnepellék a gyomai iskolák. Este az egyesületek egy része vacsorával, a többiek anélkül ünnepellék meg Miklós napját.

A nyomasztó gazdasági helyzet már az ünneplésünkben is erősen érezteti a hatását és legtöbben, a múlttól eltérően, most nem fényes külsőségek mellett, csak szerényen egy buzgó fohással kértük a nagyarcú Istenét, hogy Kormányzónkkal még sokáig éltesse.

délemben (hajnalpir) az Igazság örökifjú sárkánya a fényes napot, mikor hajónk, melyen elküldöttél nyugat földjére, óh Mennyei fényesség, kikötőbe ért. (Tu-kie tengeren és pedig vitorlás hajón jött Európába). Hajónkat csodálatos, fekete füstöt okádó, apró szörnyetegek vették körül, aminők a vad idegeneket szokták birodalmadba, óh Mennyeinek nagy fia, a nagy folyamok hátán elhozni. (Gőzhajók.) Ezek vitorla nélkül, sebesen rohantak ide-oda a hullámok taraján. Csodálatosságokkal tele nagy város terül el ezen kikötő partján...“

(Tu-kie feladatához híven kiszáll a hajóról, megkezd az európai száraz földön körutját. Természetesen mindent kínai szemmel néz, lát és úgy ír le, ahogyan ő látja. Egyelőre két ilyen, európai előtt furcsának látszó, de eredeti leírást adunk).

„Egészen a tenger partjáig egymástól

mindenütt egyenlő távolságban futó vaskigyókat (sin) szegeznek fadarabokra (talpfa) és ezeken a vaskigyókon szegletes ketrecek (vasuti kocsi; gondoljunk csak a világháború „40 embernek, 6 lónak“ szánt vagonjaira;) szaladnak kerekeken, miközben a vaskigyók vakognak. (A kerekek kattogása a sinek összetolásain.) Ezek a ketrecek egymás után vannak láncolva és a sor elején egy fujó, prűszkölő, pirosszemű vasszörnyeteg fut zihálva, melynek a ketrecek utána vannak kötve. A vasszörnyeteget kagylófényű fekete kövekkel etetik, melyek meggyuladnak gyomrában és mennél több ilyen követ (szenet) hánynak belé, annál dühösebb gyorsasággal forgatja karjaival lábait, melyek kerekek és igyekszik menekülni az utána kötött ketrecektől. A ketrecekben sokszor emberek ülnek, sokszor meg mindenféle tárgyakat rakják meg őket és így szállítják az

embereket és a különféle árukat“. (Ime a vasut és vonat kínai szemmel nézve).

Más részlet.

„A nyugati népek különös állatot tartanak a lakásukban. Három lába van és amikor akarja az ember, éneklésre szoríthatja. A férfiak, még gyakrabban azonban a nők s akárhányszor a gyermekek is odaülnek eléje, fogait verdesik s időnként a farkára lépnek. Erre az állat nyomban el kezd énekelni. Éneke zajosabb, mint a madaraké, de nem olyan kellemes hangzásu. Borzasztó fogai dacára ez a derék állat sohasem harap, nem is kell megkötni, mert sohasem akar elfutni“.

(Remélem, mindenki ráismer ebből a leírásból a — zongorára.)

(Alkalmadtán folytatjuk.)

Vén deák.

Ha olcsó és jó butort akar, keresse fel BERENCSEK VILMOS

uj butor készletét és asztalos áru ipartelepét. Raktáron: polituros telc hálók, keményfa betétes szobák és különféle hajlitott székek.

Üzlet és üzüm: Gyoma, Kossuth Lajos utca 35 sz. (Volt Vataj Gábor-féle üzem.)

Kérelem.

Egy esztendővel ezelőtt kéréssel fordultam községünk minden nemesen érző tagjához szegény iskolás gyermekeink érdekében. Most, amikor egy esztendő után még lejjebb jutottunk a magyar nyomoruság siralmas ösvényén, mikor szegény iskolás gyermekeink sorsa még kiellenbébbé és szomorúbbá vált, megismétlem kérésemet. S hiszem, hogy kiálló és segítségkérő szavam meghallgatásra talál azoknál, akiknek szívéből még nem halt ki a felebaráti szeretet...

Hogy milyen a mai nyomoruság, azt nem képzelheti el az, aki be nem tekint az iskola falai közé a délelőtti és délutáni tanítás ideje közé eső 11-2 óra között. Gyermékek vannak, akiknek bakójában kenyér sem akad, mert ott hon síntesen, hogy hozzanak magukkal. Tömegével vannak, akik ruhátlanok miatt nem jöhetnek iskolába s így az emberi műveltség legelémibb alapjától fosztatnak meg... Ezeken segítenünk kell! És ez a segítség még a mai nyomorult anyagi viszonyok között sem lehetetlen... Csak *akarunk kell!*

Ván egy pár emberből álló nemes emberbaráti csoport, mely igen szép ebédeltetési akciót honosított meg már a múlt évben s folytatja azt most is. Dehát csak ők azok, akiknek az Isten adott?

Épen azért az volna a kérésem, hogy használj, már nem viselt rukáinkat adjuk össze s ki, amit adhat, adjon ezeknek a szegény gyermekeknek. Aki teheti, fogadjon házához ebédre, vagy föbben összeállva s egymás között felosztva, egy-egy szegény iskolás gyermeket. S aki sem az egyiket, sem a másikat nem teheti meg, az járuljon kegyes adományával hozzá e nagy emberbaráti célhoz...

Én pap vagyok, de nemcsak predikálom ezt a szeretetet, hanem példát adandó, egy gyermek ebédeltetését és felruházását vállamra vettem.

Szíves adományok és ajánkozások bejelentését szeretettel várom december hó 18-ig.

TIBA ANDRÁS
ref. lelkész.

Könyvadományozás

Dr. Légrády Ottó a „Pesti Hírlap” főszerkesztője felajánlotta, hogy a Pesti Hírlap kiadásában megjelenő „A Pesti Hírlap Nyelvőre” című művel valamennyi állami és nem állami alsó és középfokú iskola tanári (tanítói) és ifjusági könyvtára, valamint az összes népkönyvtárak számára ajándékképpen megküldi.

A Pesti Hírlap Nyelvőre-t Kosztolányi Dezső szerkesztette s a mű létrehozásában közreműködtek: Négyessy László, Gombócz Zoltán, Zoltai Gyula, Horger Antal, Tolnai Vilmos, Zsirai Miklós, Kertész Manó, Balassa József, Lotz János és Nagy I. Béla nyelvészek.

Az ajándékot a mű értékére, várható pedagógiai hasznára és a céljában foglalt általános nemzeti érdekekre való tekintettel elfogadta Miniszter ur, mivel a mű használata nagyban hozzájárul nyelvünk tudatos megismeréséhez, a helyes és tisztá magyarság használatának erősítéséhez.

A könyvet az ajándékozó fogja megküldeni a folyó év karácsonya táján közvetlenül az iskolák-és könyvtárak címére.

A Gyomai Iparos és Kereskedő Ifjak Önképzőkörének

agilis vezetősége és lelkes műkedvelő gárdája nagyban dolgozik a karácsonyi műkedvelő megrendezésén. Szinre kerül „Sibil” táncos operett. A próbák javában folynak és minden előkészület megvan és meglesz léve arra nézve, ugy a darab megrendezése mint a nagyszámu közönség elhelyezkedése a legelőkeletesebb legyen. Mert ez lesz az Önképzőkörnek egyik legsikerültebb mulatsága. A legtehetségesebb szereplők főgnak bemutatkozni, ugy táncban, mint ének számokban elsőrangúak.

Ezuton is felhívjuk a kedves pártoló közönséget, ezen szép előadás meglekintését ne mulassza el. Ugy tudjuk, hogy ez előadás három estén lesz megrendezve.

Jövő számunkban részletebben fogjuk ismertetni a továbbiakat.

HIREK

Az endrődi református istentisztelet folyó hó 11-én délelőtti 11 órakor lesz. Az ünnepi istentisztelet pedig Karácsony második napján délelőtti 10 órakor tartalék úrvacsoraosztással. Mindkét alkalommal predikál Tiba András református lelkész.

Az első hó esütőfőlkön reggelre eseti. Érezhető volt, hogy nem marad meg, annyira enyhe idő volt. Nagy része már elolvadt, mielőtt a nap kisütött volna. Az egész csupán annyi volt, hogy Téalapó megrázta egy kicsit a szakállát, csak nem tudjuk, nem-e haragjában, a miért nem tudott eddig hideget csinálni. Vagy csak úgy, megszokásból?

A vármegyei kisgyűlés a Stefánia Szöveiség gyomai fiókjának 300 pengő segélyt szavazott meg.

A II-ik számu vadásztársaság egyik körvadászatán egy nagyapa korban levő hajtó homlokába csapódott egy pár sörét s ezer szerencse, hogy egy kis darab angollapasszal el lehetett intézni a dolgot. A mesterlővő, Nimród úgy magyarázza a dolgot, hogy a meglőtt nyúlról pattant oda a sörét a hajtó arcába. Ugye, hogy fapuska való az olyan ember kezébe, aki ilyen meséket tud kiálalni?

Uj egyházi felügyelő. A gyulai ág. h. ev. egyházközség december 4-iki rendes közgyűlésen dr. Träger Ernő miniszteri tanácsost, a gyorsírás országos kormánybiztosát, a m. kir. miniszterelnökség elnöki ügyosztályának vezetőjét választotta meg egyhangu lelkesedéssel felügyelővé.

A békési járás mezőgazdasági bizottsági gyűlésen a felszólalók többek között azt kívánták, hogy a régi adósságok a mai pénzviszonyok szerint értéktelensenek; a kamatláb a mezőgazdaság jövedelmével legyen összhangban; vezessék be a búzaadót; a lisztviselők búza fizetést kapjanak, még a miniszterek is; a búza ára 25 pengőben állapíttassék meg; az állatkiviteli engedélyek nagyobb részét a gazdáknak adják.

Szenvedő nőknél a természetes „Ferenc József” keresővíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női belegéségekre vonatkozó tudományos irodalom főbb megalkotója írja, hogy a **Ferenc József** víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Rögzített adók felmondása. Azok az adózók, akik a rögzített általános kereseti-, illetve jövedelem- és vagyoadójukat jövedelmi és vagyoni viszonyaikhoz képest túl magasnak tartják, január hó folyamán az adóalapoknak újból való megállapítását kérhetik. Az ez irányba benyújtott kérvények bélyegmentesek és azt január végéig az illetékes kir. Adóhivatalhoz kell benyújtani. A kérvényhez szabályszerű bevallást is kell mellékelni, amely bevallásnak tartalmaznia kell az adózó múlt évi jövedelmének részletes megállapítását és az 1930. december 31-i vagyonát. A január 31-ike után benyújtott kérvények nem vétetnek figyelembe és a rögzített adó mérve ellen később már egyáltalában nem lehet fellebbezni.

Értékes találmány. Mindenki tudja, hogy mily megbízható szer az Aspirin fejfájásnál, meghűlés-, rheuma- és mindenféle eredetű fájdalmak ellen. Számos utánzata van, melyek azonban részben csekélyebb hatásuak, sokszor pedig kellemtelen mellékhatásokat fejtenek ki. Az Aspirin-tabletták valódiságát az eredeti csomagoláson és a tablettákon látható Bayerkeresztől ismerhetjük fel.

Eckhardt Tibort választotta meg a Független Kisgazdapárt vezérévé.

ASPIRIN
TABLETTÁK
fájdalmak ellen

A mezőgazdaság súlyos anyagi bajával kapcsolatos az is, hogy ásványolajfogyasztásunk egy év óta lényegesen csökkent és az idén a felét fogja elérni a tavalyinak. Az első félév behozatala 593.474 métermázsára esett, 5.1 millió pengő értékben, a tavalyi első félév 809.588 mázsájával, 8.1 millió pengő értékével szemben. A hanyatlást a falusi világításban fillérekig menő takarékoság és főleg a motorüzem igényének nagy csökkenése idézte elő. Az országban levő 4500 munkaképes traktor háromnegyedrészé üzem kívül áll és legtöbb helyütt állati erővel történt a szántás. Tízmillió hold szántóföldből tavalyelőtt másfélmilliót szántottak géperővel, ez az idén öszön 400.000 holdra csökken.

Balassa Pál törvényhatósági újbiztos nyugijazását kérte.

Dr. Bartha Gusztáv községi orvos tanulmányi segélyt kér a vármegyétől.

Dánia a sertésekkel eteti fel — a marhát. A dán szövetkezetek elhatározták, hogy a huspiac tehermentesítésére és a vajpiac válsága folytán csökkentik a marhaállományt. Egyelőre 14.000 tehenet fognak vér- és huslisztte feldolgozni s ezt a takarmányt a sertések hizlalására fordítják. Az a hír terjedt el, hogy az ottawai egyezmény folytán egymillió láda gyarmati vaj van utban Anglia felé, ez tehát a tejtermést árkatasztrófával fenyegeti.

Mezőberényben egy veszett ló két embert harapott meg.

A madár — a kisfarmer barátja. A sopronmegyei népművelés előadása során Tass Pál evangélikus tanító adatokkal bizonyította, hogy a kertgazdaságban a legdrágább növényvédőszer sem hajtának akkora hasznot, mint néhány madár. A kertészet munkája nem lehet el a madarak segítségével nélkül s ezért műfészkekkel és műodukkal, valamint etetőkkal kell a madárvilágnak segítségére lenni.

Úgy hírlík, a képviselők fizetését havi 400 pengőre csökkentik.

Régi mesék — új tanulságai. (A selypítők és sandítók.)

Gellert (Christian Fürchtgolt 1715—1769) német mesemondó könyvében olvassuk a következő tanulságos mesét:

Hol volt, hol nem volt, — volt egyszer egy falu, ahol mindenki sántított és mindenki selypített.

Egyszer odavetődött egy ember, aki egyenesen járt.

A falu apraja-nagyja összeszaladt és csodálkozva nézték az egyenesen járó embert.

— Nini, — kiáltoztak — ez az ember nem tud járni!

Az idegen erre megszólalt:

— Tévedtek barátaim, én egyenesen járok, de ti sántítatok.

A községbeliek erre még hangosabb zívaját csaptak. Összecsapták a kezüket és csufolkodtak:

— Nini, ez az ember beszélni sem tud. Még csak nem is selypít.

Kinevették az egész faluban.

*

Eddig a Gellert meséje.

Az új tanulság belőle pedig pedig az, hogy manapság annyi ember sántít és annyi ember selypít, hogy halálra üldöznek mindenkit, aki egyenes uton jár és belefojtanak a szót mindenkiébe, aki egyenesen, világosan és közérthetően beszél.

A Kereskedelemügyi Miniszter a Máv. vonalain 55 százalékos utazási díjkedvezményt engedélyezett a Nemzeti Vadászati Védegyletnek a Budapesten a fővárosi Vigadóban december 15—31-ig tartó vadásztrófea kiállítására vidéki látogatói számára olyan értelemben, hogy a használt vonalnak megfelelően az 1. és 2-ik kocsiosztályban a lényeg igénybevett kocsiosztálynál közvetlen alacsonyabb osztályra váltott egész menetjeggyel, a személyvonatok 5. kocsiosztályán személyvonatú fél 2-osztályú jeggyel, a gyorsvonatok 5. kocsiosztályán pedig a gyorsvonat 2. kocsiosztályára érvényes féljeggyel utazhassanak. Aki ezt az utazási díjkedvezményt igénybevéni óhajtja, küldjön dr. Éhik Gyula rendezőbizottsági tag címére: Budapest, VIII., Baross-utca 15. sz. (Nemzeti Múzeum Állattára) 2 (kettő) pengőt, mely összeg ellenében postán egy belépőjegyet a kiállításra és egy kedvezményes vasúti jegyet váltására szolgáló igazolványt kap portómentesen.

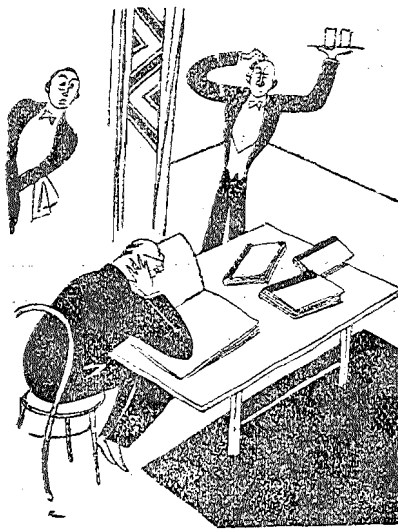
Küzdelem az áttelelő rovarok és gombák ellen. Az idén nagy tömegben jelentkezett a gyapjaspile és nagy kárt csinált a gyümölcsösökben. Petéit különösen a birseken és körtefákon lehet most megtalálni, 1—2 cm. átmérőjű foltok alakjában. Dr. L'Éplat-tienier Imre, a kiváló székesfehérvári pomológus felhívja erre a kártevőre a figyelmet és azt javasolja, hogy úgy ez ellen, mint a különböző pajzstetvek ellen karboleumozós permetezéssel most kell védekezni. A gyümölcsfákon telelő gombák ellen legjobb a 3 százalékos rézgalicoldat 1 százalékos kénnel. A rovar- és gombaölő hatást egyesíteni lehet az ugynevezett kaliforniai mészkénlével. A permetezésnek lemosás-szerűen kell érnie a fát, úgy annak koronáját, mint törzsét.

A zord időjárás és a vidéki kereskedőknek a karácsonyi forgalomhoz fűződő érdekeire tekintettel Karácsonyig nem lesz több Filléres gyors.

Szabályrendelet készül a sorompónéki vasúti átjáróról.

December a méhesben. A méhek most már téli pihenőre tértek s a védett telelőhelyeken fűrtökben pihennek. Csak alig hallható zümmögés jelzi, hogy élnek. Mostantól kezdve figyelni kell a méhek zsongását, legalább is hetenként egyszer, de zajtalanul, nehogy a lárma felizgassa őket. Ahonnan zugás hallatszik, ott baj van a családdal. Gyakran egér garázdálkodik a kaptárban, vagy pedig a cickány. Az előbbi léptörmelékét, az utóbbi méhullákat eredményez a kaptár aljában. Ezeket az alkalmatlan vendégeket el kell űzni, ha másként nem, úgy, hogy a kaptárt meleg helyiségben fel kell bontani. Ha vízhiányban szenved a méhsalád, akkor ezt cukormorzsák keletkezése jelzi. Amennyiben a telelőhelyiség hőmérséklete 0 fok alá menne, a szellőző nyílásokat szűkíteni kell, 6 foknál pedig viszont bővíteni.

Kávéházi vendég

Vendég: Pincér, van üres asztal?

Pincér: Itt a sarokban van egy. Megfelel?

Vendég: Meg és most kérem, hozza be a bördöndömet, amiben Tolnai Világlapja karácsonyi száma van. Egy évig senkise zavartson.

Pincér: Egy évig?

Vendég: Mit csodálkozik ezen? Tolnai Világlapja karácsonyi száma a négy melléklettel együtt 336 oldal terjedelmű.

60 vidéki városba kiállítási vonalokat indít a Máv.

A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár termésszeles „Ferenc József” keserűvizet inni.

Gyomai anyakönyvi hírek.

Születtek: Tóth Piroska, Kasuba György, Farkas István, Cs. Nagy Piroska, Herter Állila Pál, Kocsis Lajos Béla, Maléth Mihály, Beinschróth György.

Házasságot kötöttek: K. Imre László—Tar Máriaival, Uhlyár András—Beinschróth Rózával, Ágoston Gábor—Nagy Ilonával, Lukács Lajos—Csapó Piroskával, Zöld László—F. Kiss Annával. Halálozások: Szakács Piroska. Papp Bálint 72 éves, Trajtyk Gáspár 85 éves, özv. R. Szücs Sándorné Diószegi Eszter 72 éves, Herter Mihály 4 hónapos, Szabó István 5 éves, özv. Cs. Szabó Albertné Eszteró Mária 67 éves.

VASUTI MENETREND 1932. október hó 2-től.

gyors	gyors	gyors	gyors
6-15	9-00	13-32	17-00
11-06	11-57	18-07	19-59
6-38	11-14	12-02	18-15
7-31	12-09	12-40	19-10
3-53	12-40	17-30	20-05
4-21	13-08	17-58	20-33
4-26	13-13	18-03	20-38
4-57	13-44	18-34	21-10
4-58	13-45	18-45	21-11
5-17	14-04	19-04	21-30
7-27	16-10	20-58	
	5-00	10-45	11-45
	0-32	6-02	8-52
	0-17	5-52	8-51
	2-15	5-00	8-14
	7-24	11-47	16-41
	6-53	11-16	16-10
	6-48	11-11	16-05
	6-15	10-38	15-32
	6-13	10-37	15-31
	5-53	10-17	15-11
	4-05	8-20	13-24

Nyomatványokat lapunk nyomdájában készíttessen.

I. o. gázgyári díó-k o k s z és különféle szén kapható WAGNER MÁRTON FIAI fakereskedőknél.

PUBLIKACIÓ.

Vatay Gábor Kossuth Lajos utca 35. sz. sarok házában egy üzlethelyiség borbélynak, vagy más üzlet céljaira január 1-ére kiadó.

A helyi állatb. szöv. vezetősége felhívja a hátralékos tagokat, hogy a díjakat sürgősen, legkésőbb dec. hó 20-ig befizessék. A végrehajtásra kerülő hátralékok utáni eljárási költséget is viselni tartoznak.

Kerekes Károly borkereskedőnél a kitűnő zamatu kador bornak literje 50 fillér.

Bácsi Lajos szabómesternél valódi tiszta magyar gyapju szövet métere 8 pengő 26 fillérért rendelhető. Hitelképes egyéneknek 3 havi részletfizetésre is.

Folyton égő alig használt kályha eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Lakodalmakra, előadásokra, mulatságokra székek, asztalok korlátlan mennyiségben kaphatók a ligeti pavilonban 5 fillér kölcsöndij mellett.

Értesítés! Cégünk megállapodott a Békésmegyei Általános Takarékpénztárral, mint a Futura Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Részvénytársaság főbizománysával, hogy Gyomán és Endrődön gabonát vásárol a Futurának. Vásárlásainkban a Békésmegyei Általános Takarékpénztár gyomai fiókja is részt vesz, így akinek eladó gabonája van, az ott is felajánlhatja azt. Felkérjük termelőinket, kérjenek tőlünk is ajánlatot, mielőtt eladnák gabonájukat. Wagner Márton Fiai.

Fegyverneki utca 7. sz. ház eladó. Jókai utca 20 számú ház eladó. Ért. Sebessy fióküzletében.

Vatay Sándornak 2 hizója és 200 kéve leveles csutkája eladó. II. kerület Gárdonyi Géza utca 30 szám alatt.

Domokos Lászlónak 150 klgr. hizója eladó. Hősök útja 81 szám alatt.

Domokos Mihálynak 150 klgr. hizója eladó.

HIRDESSEN LAPUNKBAN.

Szerkesztésért és kiadásért felelős: ifj. WAGNER MÁRTON.